

از هبوط تا هدایت،

قصه‌ای به درازای تاریخ انسان

www.ketab.ir

مهدی فخاران

: فخاران، مهدی، ۱۳۸۱	: سرشناسه
: از هبوط تا هدایت : قصه‌ای به درازای تاریخ انسان /مهدی فخاران	: عنوان و نام پدیدآور
: قم: نشر ائمه (علیهم السلام)، ۱۴۰۳،	: مشخصات نشر
: ۱۴×۲۱×۵/۱۴ سمس	: مشخصات ظاهری
: ۹۷۸-۶۲۲-۴۶۹۲-۰۵-۴	: شابک
: فیبا	: وضعیت فهرست نویسی
: کتابنامه: ص. ۳۸۹	: یادداشت
: قصه‌ای به درازای تاریخ انسان	: عنوان دیگر
: قرآن — قصه‌ها — نقد و تفسیر	: موضوع
Qur'an stories -- Criticism, interpretation, etc	
: ۷/BPAA	: رده بندی کنگره
: ۱۵۹/۲۹۷	: رده بندی دیوبی
: ۹۹۷۶۲۴۷	: شماره کتابشناسی ملی
: فیبا	: اطلاعات رکورد کتابشناسی

از هبوط تا هدایت، قصه‌ای به درازای تاریخ انسان

نویسنده.....	مهدی فخاران
ناشر.....	انتشارات ائمه(ع)
تیراز.....	۱۰۰
نوبت چاپ	اول زمستان ۱۴۰۳
شابک.....	۹۷۸-۶۲۲-۴۳۹۲-۰۵-۴
قیمت.....	۳۵۰ ر. ۰۰۰ تومان

قم، خیابان ارم، پاساز قدس، طبقه آخر، پلاک ۱۶۲
تلفن ۰۲۵ (۳۷۷۳۷۹۱۸ - ۳۷۷۴۷۲۲۴)
همراه: ۰۹۱۲۳۵۳۰۲۶۴

فهرست مطالب

۹	مقدمه:.....
۱۳	بخش اول: آغاز سفر - هبوط و آگاهی اولیه:.....
داستان آدم و حوا: هبوط از بهشت و آغاز آگاهی انسان از مسئولیت و خطا:	
۱۴	
۲۳	توضیح سایه:.....
۲۳	تکبر ابلیس، انکار سایه:.....
۳۱	تکبر ابلیس:.....
۳۶	انجام بهترین کار.....
۳۹	پیمان شکنی، شکاف میان ایمان و حقیقت الهی:.....
۵۱	داستان هابیل و قاییل: اولین تقابل خیر و شر و معنای قربانی و خطا:.....
۵۷	نکات کاربردی از داستان هابیل و قاییل:.....
۶۹	بخش دوم: دعوت به توحید و هدایت اولیه:.....
۷۰	حضرت ابراهیم: به آتش انداختن ابراهیم
۷۴	ترس:.....
۷۶	داستان نوح: هشدار به جامعه و مفهوم نجات از طریق ایمان:.....
۹۱	داستان لوط: فساد اخلاقی و پیامدهای انحراف از فطرت الهی:.....
۱۰۱	داستان شعیب، فساد اقتصادی و اثرات آن بر جامعه:.....
۱۰۳	ربا، مس شیطان و جنون، آیه ۲۷۵ سوره بقره:.....
۱۰۴	احتلال در عقلانیت و زوال شخصیت در فرد رباخوار.....
۱۰۴	این مس شیطان، در دو بعد قابل تحلیل است:.....
۱۰۵	نظام اقتصادی ربوی: بیماری مژمن جوامع.....

۱۰۵.....	روانشناسی حرص مالی و اضطراب دائمی رباخوار.....
۱۰۶.....	راهکار قرآن برای خروج از این بحران.....
۱۰۹.....	بخش سوم: امتحان‌های فردی و جمعی؛.....
۱۱۰.....	داستان ابراهیم و اسماعیل: تسلیم در برابر امر الهی:.....
۱۱۹.....	داستان طالوت: آزمون رهبری، ایمان و تقابل حق و باطل:.....
۱۲۷.....	بخش چهارم: تعمیق معنویت و عبور از چالش‌ها؛.....
۱۲۸.....	داستان یوسف: صبر، پاکدامنی و پیروزی بر سوشه‌ها:.....
۱۸۴.....	تحقیق رؤیا:.....
۱۸۷.....	داستان موسی: رهایی از ظلم، ایمان به خدا و هدایت جمعی:.....
۲۰۳.....	نعمت بیشتر، مسئولیت بیشتر، نگاهی به قوم بنی اسرائیل:.....
۲۰۵.....	خروج از منطقه امن و رشد:.....
۲۱۰.....	داستان یونس: رهایی از ظلمات و بازگشت به مسیر هدایت:.....
۲۱۷.....	بازنگری در رفتار و تصمیمات؛ سفری به سوی خودآگاهی در دل تاریکی‌ها:.....
۲۲۲.....	بازگشت از تاریکی درون: تأملی بر ظلم به خویشتن و رحمت الهی:.....
۲۲۷.....	داستان توبه نصوح: بازگشت از گناه و مفهوم توبه حقیقی.....
۲۳۱.....	فریب و گریز شیطان: چرخه ناامیدی و بازگشت به رحمت الهی:.....
۲۳۷.....	بخش پنجم: تأمل در مفاهیم بنیادین هدایت؛.....
۲۳۸.....	رنج و رشد، عبور از سختی‌های سوی کمال انسانی:.....
۲۴۱....	آگاهی از تأثیرات رفتار: نخستین گام در مسیر توبه و مسئولیت‌پذیری:.....
۲۴۳....	جهنم، گودالی بی‌پایان از اختیار و مسئولیت:.....

جihad در قرآن، مبارزه‌ای برای حقیقت، رشد و تعالی معنوی:	۲۴۵
عدالت در قضایت: اصول فرقانی و تاثیر آن بر زندگی فردی و اجتماعی:	۲۴۹
تقلید کورکورانه از نیاکان: نقدی بر پیروی بی‌جون و چرا از سنت‌ها در قرآن:	۲۵۳
انفاق و صدقه، چراغی از فراوانی و برکت در زندگی انسان:	۲۵۴
نگاهی به آیات پایانی سوره بقره، توازن میان مسئولیت‌پذیری و امید:	۲۵۸
داستان خانواده عمران و حضرت مریم:	۲۶۲
تعامل میان بشریت و الوهیت:	۲۶۴
یادگیری از شکست، نبرد احمد:	۲۶۷
رحمت الهی و پذیرش خطاهای:	۲۷۰
پناه‌جویی به خداوند در برابر خطاهای:	۲۷۳
عذرخواهی و بخشش، پلی برای بازاری روابط انسانی:	۲۷۵
پذیرش عذر و بخشش در قرآن:	۲۸۱
نظم تقدير الهی: حکمت در پس سختی‌ها:	۲۸۵
حقوق اولیه انسان‌ها: مرزهای ظلم و واکنش الهی:	۲۹۰
تزریکه نفس سوره شمس:	۲۹۲
رود زندگی، حرکت از خسران به سوی کمال:	۳۰۰
مفهوم زمان در قرآن:	۳۱۱
نسبیت زمان: تجربه‌ای محدود در برابر ابدیت	۳۱۵
چرا انسان در قیامت دچار شگفتی و حسرت می‌شود؟	۳۱۷
عبد یا آزمون؟ حقیقت زندگی از نگاه قرآن	۳۱۷
سفر به شب تقدير، نگاهی نوبه سوره قدر و لحظه‌های سرنوشت‌ساز:	۳۲۳
ایمان؛ سفری بی‌پایان از تصدیق تا التزام	۳۲۵

۳۳۹.....	قضاؤت کردن و تجسس کردن آیه ۱۲ حجرات:
۴۴۲.....	اتحاد و همدلی:
۴۴۵.....	علم بدون ایمان:
۴۴۸.....	سعادت جامعه = سعادت فرد، اهمیت انفاق:
۳۵۱.....	خوشبختی هم در دنیا و هم آخرت:
۳۵۳.....	رابطه راستگویی و حل مشکلات
۳۵۶.....	پیروی بدون علم و پیروی کورکورانه
۳۵۸.....	یکپارچگی در عین تفاوت ها
۳۶۰.....	استمرار نیکی، آیه ۶ سوره مائدہ:
۳۶۳.....	حال اگر این قاعده به طور گسترشده در جامعه اجرا شود، چه اتفاقی خواهد افتاد؟
۳۶۴.....	ظهور فساد در عالم، نتیجه اعمال انسان
۳۶۷.....	نجات خود و خانواده خود از آتش جهنم
۳۶۹.....	رحمت خدا بر بندگان گناهکار
۳۷۲.....	ادب دعا هنگام بروز سختی
۳۷۴.....	انسان و حیوانات در خلقت،
۳۷۷.....	دعای حضرت عیسی:
۳۷۹.....	مسئولیت فردی و مسیر هدایت
۳۸۲.....	اهمیت دعا:
۳۸۵.....	جمع‌بندی: سفر انسان از هبوط به هدایت، رشد، مسئولیت
۳۸۹.....	منابع:

مقدمه:

زندگی، سرگذشت سفرهایی است که از نخستین لحظه‌ی آگاهی آغاز می‌شوند. سفری که در آن، آدمی از بی‌خبری به معرفت، از گمگشتنی به بینش، و از خطا به توبه راه می‌برد. هر انسانی، بی‌آنکه بداند، بازیگر همین قصه‌ی کهن است؛ قصه‌ای که بارها در طول تاریخ تکرار شده، اما هنوز پایان نیافته است. قصه‌ی آدم، ابراهیم، موسی، یوسف، یونس، و هزاران پیامبر و انسان دیگری که در مسیری پر از آزمون، انتخاب، لغزش و بازگشت، گام برداشته‌اند. این همان قصه‌ای است که کتاب "از هبوط تا هدایت" در پی آن است؛ قصه‌ی مسئولیت‌پذیری، رشد، و هدایت، قصه‌ای که در نهایت، سرنوشت نهایی انسان را شکل می‌دهد.

این کتاب، فراتر از یک روایت دینی یا تاریخی، تلاشی است برای درک جوهره‌ی زندگی؛ برای فهمیدن اینکه چگونه داستان‌های فرانی، بازتاب زندگی هر یک از ما هستند. هبوط آدم از بهشت، تنها یک واقعه‌ی اسطوره‌ای نیست، بلکه نخستین بیداری انسان در برایر مسئولیت‌پذیری است، نخستین لحظه‌ای که او در برابر انتخاب‌هاییش ایستاده و برای نخستین بار، طعم پشیمانی را چشیده است. و از همین لحظه، سفر آغاز می‌شود؛ سفری که مسیر آن را ایمان، آگاهی و پذیرش مسئولیت رقم می‌زند.

هر انسانی در نقطه‌ای از این مسیر قرار دارد؛ یکی در ابتدای راه، نآگاه از حقایقی که در انتظارش هستند، دیگری در میانه‌ی سفر، درگیر نبردی

سخت میان وسوسه و یقین، و آن که جلوتر است، شاید در آستانه‌ی هدایت، درست لحظه‌ای که کشف می‌کند راز زندگی، چیزی جز پذیرش مسئولیت نیست. مسئولیت‌پذیری، آن طور که این کتاب نشان می‌دهد، نه یک فضیلت اخلاقی ساده، که جوهره‌ی اصلی حیات انسان است؛ حقیقتی که در تمام فراز و فرودهای زندگی، در لحظه‌های انتخاب و در کشاکش رنج و امید، خود را آشکار می‌سازد.

این اثر، نه صرفاً یک کتاب تفسیر قرآن است و نه تنها یک بازگویی از داستان‌های کهن. بلکه راهی است برای دیدن حقیقتی که در لایه‌های این قصه‌ها بنهان شده است؛ حقیقتی که نشان می‌دهد چطور این داستان‌ها، نه فقط شرح حال شامهان، بلکه آینه‌ای از زندگی تک‌تک ما هستند. آنچه در زندگی حضرت یوسف رخ می‌دهد، داستان رهایی از چاه نیست، بلکه روایت انسانی است که آموخت چگونه به حای قربانی شدن در برابر ناعدالتی، از هر درد و آزمایشی، فرصتی برای رشد و تکامل بسازد. آنچه در داستان موسی می‌خوانیم، تنها ماجراهای شکافتن دریا نیست، بلکه حکایتی است از ایمان و شجاعت در برابر ظلم، داستانی از دل سپردن به هدایت در بحرانی‌ترین لحظات. و آنچه در سرگذشت یونس رخ می‌دهد، تنها روایت گرفتار شدن در شکم نهنگ نیست، بلکه نمادی است از انسانی که در دل تاریکی‌های شک و نامیدی، راهی برای بازگشت و هدایت می‌یابد.

این کتاب برای کسانی نوشته شده که زندگی را چیزی فراتر از گذران روزها و شبها می‌دانند. برای آن‌ها که در جستجوی حقیقتی عمیق‌تر هستند، برای کسانی که می‌خواهند از داستان‌های قرآنی، نه به عنوان

اسانه‌های کهن، که به عنوان راهی برای درک خود، استفاده کنند. این کتاب، تلاش دارد تا قرآن را نه تنها به عنوان کتابی مقدس، بلکه به عنوان راهنمایی زنده و ملموس در زندگی امروزی به تصویر بکشد. داستان‌هایی که در این کتاب بررسی شده‌اند، نه تنها به عنوان وقایعی که هزاران سال پیش رخ داده‌اند، بلکه به عنوان نشانه‌هایی از آزمون‌های امروز ما تحلیل شده‌اند. مسیر هبوط تا هدایت، همان راهی است که انسان بارها و بارها طی کرده و هنوز هم در حال پیمودن آن است. آنچه این کتاب در پی آن است، ارائه درکی نو از این مسیر است؛ اینکه چگونه می‌توان در جهان امروز، در میان سختی‌ها، وسوسه‌ها، شک‌ها و امیدها، همچنان راه را یافت و هدایت را در آغوش گرفت. این کتاب نه صرفاً درباره‌ی گذشته، بلکه درباره‌ی اکنون است؛ درباره‌ی انسان امروز که در جهانی پرآشوب، هنوز به دنبال معنای زندگی، حقیقت، و مقصد نهایی خود است.

"از هبوط تا هدایت"، کتابی است که داستان ما را بازگو می‌کند.